

Hiện tại, COVID – 19 đang giam cầm hầu hết chúng ta tại một vùng đất nhỏ. Vì không thể dịch chuyển, chúng ta không thể làm việc, chơi bời, gặp gỡ như những gì chúng ta thường làm. Đây là khoảng thời gian khiến chúng ta suy nghĩ nhiều hơn, nghĩ về ta ở hiện tại, sẽ trở nên như thế nào ở tương lai, và nhìn về quá khứ. Và, “Totto – chan bên cửa sổ” đã đưa tôi về tuổi thơ của mình.

Tuổi thơ luôn là một phần quan trọng của mỗi người, là giai đoạn đầu định hình nên mỗi chúng ta. Đây hẳn là thời gian yên bình, vui vẻ nhất của chúng ta bên gia đình thân yêu. Chúng ta vô lo, vô nghĩ đón nhận tình cảm mọi người xung quanh. Điều làm chúng ta tươi cười chỉ đơn giản là cái kẹo mút mà ta yêu thích và mất đi nó, chúng ta có thể khóc đến mức mệt mỏi và ngủ thiếp đi. Đây chính là khoảng thời gian chúng ta dám nói lên mọi suy nghĩ, dám thử làm mọi thứ mà không một chút bận tâm đến hậu quả. Tôi và bạn đã từng hồn nhiên như thế đó.

“Totto – chan bên cửa sổ” của nhà văn Kuroyanagi Testuko là hồi ký của tác giả về tuổi thơ của mình khi đang học Tiểu học tại ngôi trường Tomoe vào giai đoạn kết thúc Chiến tranh Thế giới thứ II. Cuốn sách đã viết về Totto – chan là một đứa trẻ tinh nghịch, tăng động đến mức bị đuổi học khi chỉ mới học lớp một được một vài buổi. Dừng ở đây, mọi người nghĩ về cô bé Totto – chan như thế nào? Tuổi thơ của cô bé hẳn phải gắn với những lời kiêu “thật là một đứa trẻ hư đốn”. Thế nhưng, Totto – chan có một người mẹ tuyệt vời và thấu hiểu, bà đã không nói sự thật là cô bé bị đuổi học mà chỉ đơn giản bảo muốn cho cô bé học tại ngôi trường mới. Tại đây, ngôi trường Tomoe có “*cổng từ dưới đất mọc lên*” và lớp học xe điện. Thật đặc biệt có phải không? Và điều đặc biệt nhất ở đây là thầy hiệu trưởng Kobayashi Sosaku, người đầu tiên kiên nhẫn suốt 4 tiếng đồng hồ để nghe cô bé kể chuyện, những câu chuyện thường ngày, vụn vặt, nhưng lại chính là những sự kiện quan trọng đối với một đứa trẻ tiểu học. Kể từ đây, cô bé Totto – chan hiểu động của chúng ta đã cùng các bạn học tập một cách tự do, vui chơi thỏa thích mà không cần bận tâm đến bất cứ điều gì: Khuyết tật cơ thể thì có làm sao? Quần áo bẩn thì thế nào? Thời gian tiết học ư, chỉ cần thích gì thì ưu tiên học môn đó thôi và cả những buổi vui chơi dã ngoại, cắm trại tại sân trường hay bơi nhưng chẳng cần mặc đồ bơi... Thật là một ngôi trường đặc biệt! Đây chẳng phải là ngôi trường mà bao bạn nhỏ hẳn mong ước hay sao? Điều tạo ra hết thảy sự đặc biệt ấy chẳng ai khác ngoài thầy hiệu trưởng Kobayashi. Chính thầy đã thấu hiểu trẻ em, biết rõ trẻ em cần điều gì nhất và cho bọn trẻ điều đó để chúng có thể học hỏi và trưởng thành một cách tốt nhất. Totto – chan nghịch ngợm dù đã làm ra những chuyện rắc rối thế nào thì thầy Kobayashi vẫn luôn bảo với cô bé rằng: “*Em thật là một cô bé ngoan*”. Quả thật Totto – chan rất ngoan đấy các bạn, cô bé dù quậy phá đến mức bị đuổi học, nhưng cô bé rất hòa đồng với các bạn, học hỏi một cách nghiêm túc, gây ra rắc rối thì sẽ tự mình xử lý, làm sai thì sẵn sàng nhận lỗi.

Qua những câu chuyện vụn vặt của tuổi thơ trong “Totto – chan bên cửa sổ”, chúng ta có thể thấy được rằng cách giáo dục trẻ em tốt nhất chính là hãy cho đứa trẻ được thỏa sức “làm”, chúng ta hãy chỉ hướng dẫn các em, chỉ ra những chỗ sai và khuyến khích các em sửa chữa. Mọi đứa trẻ đều tốt đẹp, không có đứa trẻ hư, chỉ có người lớn không hiểu trẻ con và gán mác cho đứa trẻ mà thôi. Thế giới của người trưởng thành khác với thế giới của trẻ con, chúng ta không thể đưa các em vào thế giới của mình để phán xét đứa trẻ.

Ngoài ra, cuốn sách còn lên án chiến tranh đã phá hủy đi những thứ tốt đẹp của cuộc sống. Đến cuối cùng tâm huyết của người thầy vĩ đại Kobayashi, ngôi trường Tomoe đã bị phá hủy bởi khói lửa chiến tranh. Thế nhưng lòng nhiệt huyết của con người là thứ không đơn giản bị dập tắt bằng thứ khói lửa tầm thường được: *“Này, thế lần tới ta sẽ xây một trường thế nào?”*

Cuộc sách quả thật rất thú vị và lôi cuốn bởi những câu chuyện vụn vặt để lại đằng sau đó là những giá trị vô giá. Cầm trên tay cuốn sách, tôi đã cùng Totto – chan trải qua vui có, buồn có, nhiều nhất là ngưỡng mộ về lối tư duy của một bậc thầy giáo dục vĩ đại – thầy Kobayashi. Gấp cuốn sách lại, bản thân tôi cảm thấy có chút hối tiếc vì tuổi thơ quá đổi bình lặng của mình. Lớn lên rồi chúng ta đâu thể tùy hứng được. Thế nhưng lúc có thể tùy hứng tôi đã không làm. Do vậy tôi hối tiếc. Tôi không đổ lỗi bởi tôi không được giáo dục như ở Tomoe ngày ấy. Có thể bởi nền giáo dục mà tôi tiếp nhận tại gia đình cũng như nhà trường không cho phép tôi được “làm” như Totto – chan mà tôi của hiện tại thật bình lặng, có hơi chút tẻ nhạt. Tuy nhiên, tôi biết ơn sự giáo dục mà tôi đã tiếp nhận bởi tôi tự tin rằng mình là một công dân tốt. Chúng ta ở hiện tại là kết quả của quá khứ, nhưng lại là nhân tố quyết định của chúng ta ở tương lai. Quá khứ là cái chúng ta không thể thay đổi, nhưng chúng ta có thể thay đổi bản thân ở hiện tại tốt đẹp hơn để tương lai ta đến được vinh quang. Dù tuổi thơ mỗi chúng ta như thế nào thì hẳn chúng ta đều đã từng là những đứa trẻ đáng yêu, từng mơ những giấc mơ có chút hoang đường nhưng thật tốt đẹp. Không cần phải là người quá giỏi giang, xuất sắc, chỉ cần được sống vui vẻ thoải mái với chính mình và những người xung quanh đã là sống thành công rồi.

Thế giới này luôn thay đổi, nhưng tôi mong bạn và cả chính bản thân tôi đừng quên đi trái tim nhiệt thành thuở ban đầu, hãy làm “người tốt”, làm những điều mà mình mong muốn chứ không chỉ là vì xã hội này đẩy ta phải làm như vậy. Đừng quên rằng chúng ta đã từng đáng yêu như thế nào!